

ภาคผนวก

ตัวอย่าง กรณียินยอมให้เปรียบเทียบปรับความผิดตาม พ.ร.บ. ภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508 ของพนักงาน
เจ้าหน้าที่ (นายกเทศมนตรี)

พ.ร.บ. ภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508

นายกเทศมนตรี

ภ.บ.ท. 21

บันทึกการเปรียบเทียบกำหนดค่าปรับ

ที่ทำการ เทศบาลตำบลศรีประจันต์

วันที่ 3 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2543

ผู้กระทำความผิดชื่อ นางแฉล้ม ฉายเดี่ยว อายุ 30 ปี อยู่บ้านเลขที่ 9 หมู่ที่ 9 ถนน, ตรอก,
ซอย .....1..... ตำบลศรีประจันต์ อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

ถูกกล่าวหาว่า ไม่ยอมแจ้งจำนวนเนื้อที่ดิน ที่จะต้องประเมินเสียภาษีบำรุงท้องที่แก่
เจ้าพนักงานซึ่งมีความผิดตามมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508

จึงเปรียบเทียบให้ผู้กระทำความผิดเสียค่าปรับ 100 บาท และให้ชำระเงินค่าปรับภายใน
30 วัน เนื่องจากพิจารณาเห็นว่าผู้กระทำความผิดไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุก

(ลงชื่อ) แสวง ผู้สั่งเปรียบเทียบ

นายกเทศมนตรีตำบลศรีประจันต์

บันทึกการยินยอม หรือไม่ยินยอม ของผู้กระทำผิด

วันที่ 3 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2543

ข้าพเจ้า นางแฉล้ม ฉายเดี่ยว ได้ทราบคำสั่งเปรียบเทียบกำหนดค่าปรับแล้ว ข้าพเจ้า
ยอมหรือ ~~ไม่ยอม~~ ยินยอมให้เปรียบเทียบกำหนดค่าปรับ และได้ชำระเงินแล้ว หรือจะนำเงินมาชำระ
ค่าปรับภายในวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ) แฉล้ม ผู้กระทำความผิด

(ลงชื่อ) แสวง ผู้สั่งเปรียบเทียบ

(ลงชื่อ) สวิง พยาน

(ลงชื่อ) สวาท พยานและผู้เขียน

ตัวอย่าง

ตัวอย่าง กรณียินยอมให้เปรียบเทียบปรับความผิดตาม พ.ร.บ. ภาษีป้าย พ.ศ. 2510
ของพนักงานเจ้าหน้าที่ (ประธานกรรมการบริหาร อบต.)

พ.ร.บ. ภาษีป้าย พ.ศ. 2510

ผู้บริหารท้องถิ่น

บันทึกการเปรียบเทียบกำหนดค่าปรับ

ที่ทำการ องค์การบริหารส่วนตำบล
วันที่ 5 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2543

ผู้กระทำความผิดชื่อ นายจรัส ป้ายแดง อายุ 32 ปี อยู่บ้านเลขที่ 15 หมู่ที่ 4 ถนน..... -.....
ซอย..... -..... ตำบลปลายโพงพาง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ถูกกล่าวหาว่า เป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้าย แต่ไม่แสดงหลักฐานการเสียภาษีป้ายไว้ ณ ที่
เปิดเผยในในสถานที่ประกอบการค้าซึ่งมีความผิดตามมาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย
พ.ศ. 2510 ซึ่งระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

จึงเปรียบเทียบให้ผู้กระทำความผิดเสียค่าปรับ 1,000 บาท

(ลงชื่อ) ป. ผู้สั่งเปรียบเทียบปรับ

ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลปลายโพงพาง
บันทึกการยินยอมหรือไม่ยินยอมของผู้กระทำความผิด

วันที่ 5 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2543

ข้าพเจ้า นายจรัส ป้ายแดง ได้ทราบคำสั่งเปรียบเทียบกำหนดค่าปรับแล้ว ข้าพเจ้า
ยินยอมหรือไม่ยินยอม ให้เปรียบเทียบกำหนดค่าปรับ และได้ชำระเงินแล้วหรือจะนำเงินมาชำระ
ค่าปรับภายในวันที่..... -..... เดือน..... -..... พ.ศ..... -.....

(ลงชื่อ) จรัส ผู้กระทำความผิด

(ลงชื่อ) ป. ผู้สั่งเปรียบเทียบ

(ลงชื่อ) เป็ด พยาน

(ลงชื่อ) ไก่ พยานและผู้เขียน

ตัวอย่าง

ตัวอย่าง การเปรียบเทียบโดยเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535
กรณีผู้ต้องขินยอมให้เปรียบเทียบ

บันทึกการจับกุม

(พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535)

เขียนที่ สำนักงานเทศบาลนครสมุทรปราการ

วันที่ 13 เดือน เมษายน พ.ศ. 2544

วันนี้ เวลา 07.00 น. พนักงานเจ้าหน้าที่ เทศบาลนครสมุทรปราการ ได้ร่วมกันจับกุม (ระบุชื่อ) นางขวัญดี มีกำลัง ที่อยู่ 92/3 ต. ปากน้ำ อ. เมืองสมุทรปราการ จ. สมุทรปราการ พร้อมด้วยตัวของกลาง (ถ้ามีแจ้งจำนวน และประมาณราคา) ข้าวหลาม จำนวน 2 กระจาด รวม 30 กระบอกราคาประมาณ 300 บาท โดยกล่าวหาว่า ผู้ต้องหาข้าวหลาม จำนวน 2 กระจาด มาวางขายในทางสาธารณะ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น อันเป็นความผิดตามมาตรา 77 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท พฤติการณ์โดยย่อ นางขวัญดี มีกำลัง ซึ่งมีอาชีพค้าขาย ได้นำสินค้าคือข้าวหลาม จำนวน 2 กระจาดที่หาบเร่ขายได้วางขายบนทางสาธารณะ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานของเทศบาลฯ เหตุเกิดเมื่อวันที่ 13 เมษายน 2544

สถานที่เกิดเหตุในเขตเทศบาลนครสมุทรปราการ ต. ปากน้ำ อ. เมืองฯ จ. สมุทรปราการ สอบถามผู้ต้องหาให้การรับสารภาพว่าได้กระทำความผิดจริง และยินยอมให้ดำเนินคดีตามกฎหมาย และยินยอมให้ปรับของกลาง

อนึ่ง ในการจับกุมครั้งนี้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการจับกุมมิได้ทำร้ายร่างกายหรือจิตใจหรือบังคับขู่เข็ญทำให้ทรัพย์สินของผู้ต้องหาเสียหาย หรือเสื่อมค่าแต่ประการใด และมิได้เรียกรื้อเอาซึ่งทรัพย์สินของผู้ต้องหาด้วยประการใดๆ ทั้งสิ้น ผู้ต้องห่า่านรับว่าถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ)   ขวัญดี   ผู้ต้องหา
(นางขวัญดี มีกำลัง)

บันทึกการเปรียบเทียบ

คดีเปรียบเทียบ ที่ 40/2544

ที่สำนักงานเทศบาลนครสมุทรปราการ

วันที่ 13 เมษายน 2544

1. ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏว่าผู้ต้องหา มีความผิดฐานวางจำหน่ายสินค้าในทางสาธารณะในเขตเทศบาล โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 77
2. เนื่องจากเป็นความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือมีโทษจำคุกแต่พิจารณาเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุกจึงเปรียบเทียบให้ผู้ต้องหาเสียค่าปรับเป็นเงิน 50 บาท (ห้าสิบบาทถ้วน)
3. ผู้ต้องหาได้ยินยอมให้เปรียบเทียบ และได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบแล้วตั้งแต่วันที่ 13 เดือน เมษายน พ.ศ. 2544

อ่านให้ฟังแล้วรับว่าถูกต้อง

(ลงชื่อ) ขวัญดี ผู้ต้องหา

(นางขวัญดี มีกำลัง)

(ลงชื่อ) เชน เจ้าพนักงานท้องถิ่น

(นายเชน เมืองทอง)

(ลงชื่อ) วิชาญ ผู้เขียน

(นายวิชาญ คนดี)

ได้รับเงินค่าปรับ จำนวน 50 บาท
(ห้าสิบบาทถ้วน) ตามใบเสร็จรับเงินเล่มที่ 1
ตอนที่ 3 ลงวันที่ 13 เมษายน 2544 ไว้แล้ว
ลงชื่อ เชน ผู้รับเงิน
(นายเชน เมืองทอง)
13/เม.ย./44

กรณีไม่ยอมให้เปรียบเทียบปรับหรือเมื่อ
ยินยอมแล้วแต่ไม่ชำระเงินภายในกำหนด
15 วัน ได้ดำเนินการร้องทุกข์กล่าวโทษต่อ
พนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีกับผู้ต้องหา
ต่อไปแล้วตามหนังสือ...../.....
ลงวันที่.....
(ลงชื่อ).....

หมายเหตุ ในกรณีที่มิเหตุจำเป็นจะทำการเปรียบเทียบ ณ สถานที่อื่นให้บันทึกเหตุจำเป็นไว้
ในบันทึกนี้ด้วย

ตัวอย่าง

ตัวอย่าง การทำสำนวนเปรียบเทียบปรับ ของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง
ตาม พ.ร.บ. ภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475

คป. 1

กรมการปกครอง

บัญชีรับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ

ที่ว่าการ.....อำเภอเมืองสมุทรสงคราม

- คดีที่ 12/2544.....ประเภทคดี พ.ร.บ. ภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475
- วันเวลารับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ 1 มีนาคม 2544
- ชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ นายทวีทรัพย์ มีโชค ผู้อำนวยการกองคลัง เทศบาล.....
เมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม
- หาว่ากระทำความผิดฐาน ใจจะเลยไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกของพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม ม. 21 ซึ่ง.....
เป็นความผิดตาม ม. 47 แห่ง พ.ร.บ. ภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475
- วันเวลาเกิดเหตุ 10 กุมภาพันธ์ 2544
- เหตุเกิดที่หมู่ที่ 1 ตำบล แม่กลอง อำเภอ เมืองสมุทรสงคราม จังหวัด สมุทรสงคราม

7. ชื่อผู้ถูกทำร้ายหรือเสียหาย	อายุ	สัญชาติ	ที่อยู่	หมายเหตุ

8. ชื่อผู้ต้องหา	อายุ	สัญชาติ	ที่อยู่	ผู้ต้องหามาถึงที่ทำการ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ	
				เมื่อวันที่	โดย
นายเด่น ดวงดี	37 ปี	ไทย	ม.1 ต.แม่กลอง	1 มี.ค.2544	เทศบาลส่ง
			อ.เมือง สมุทรสงคราม		ตัวมาให้

ให้ตัวผู้ต้องหาแล้วถึงขณะนี้

9. ลงลายมือชื่อ..... ทวีทรัพย์ มีโชค.....ผู้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ

10. รายการทรัพย์สินที่ต้องประทุษร้ายหรือเสียหายรับแจ้งเมื่อวันที่

ชื่อสิ่งของ	ตำหนิรูปพรรณ	ราคา	อาการที่ต้องประทุษร้ายหรือเสียหาย	ได้คืนโดยเมื่อวันที่	ลงลายมือชื่อพนักงานสอบสวน	หมายเหตุ
	-	-	-	-	-	-

11. ลงลายมือ..... -.....ผู้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ

12. บาดแผลชั้นผิวหนังเมื่อวันที่..... -.....

ชื่อผู้ถูกบาดเจ็บ	แผลที่	ตรง	กว้าง	ยาว	ลึก	ฐานแผล	พิจารณาเห็นว่า	หมายเหตุ
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-

13. ลงลายมือชื่อ..... -.....ผู้บาดเจ็บ

14. ลงลายมือชื่อ..... -.....ผู้ชันสูตร

(..... -.....)

15. วันเวลาทำการสอบสวน..... 1 มี.ค. 2544.....

16. วันเวลาเสร็จการสอบสวน..... 1 มี.ค. 2544.....

17. ระหว่างสอบสวนผู้ต้องหา..... ถูกปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีหลักประกัน.....

18. เหตุที่ต้องควบคุมผู้ต้องหาเกินกว่า 48 ชั่วโมง..... -.....

19. ผู้ต้องหาหรือผู้กระทำความผิดที่เห็นควรสั่งฟ้อง..... -.....

20. ผู้ต้องหาหรือผู้กระทำความผิดที่เห็นควรสั่งไม่ฟ้อง..... -.....

21. ผู้ต้องหาเปรียบเทียบ..... นายเด่น ดวงดี.....

22. ได้จัดการ ได้สอบสวนตามข้อกล่าวหาแล้วเห็นว่า นายเด่น ดวงดี ได้กระทำความผิดโดยจงใจ ละเลยไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกของพนักงานเจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ตาม ม. 21 ซึ่งเป็นความผิดตาม ม. 47 แห่ง พ.ร.บ. ภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 ต้องระวางโทษปรับ ไม่เกินห้าร้อยบาท ผู้ต้องหาให้การรับสารภาพตลอดข้อกล่าวหาและยินยอมให้เปรียบเทียบ

23. ลงลายมือชื่อ..... แสง..... พนักงานสอบสวน

(..... (นายแสง สายสว่าง).....)

มาตรฐานด้านการเปรียบเทียบปรับ

---

24. ผลที่สุดของคดี.....พนักงานอัยการจังหวัด เห็นชอบด้วย.....

.....

25. ลงลายมือชื่อ.....แสง สายสวาท.....ผู้บันทึก

(...(นายแสง สายสวาท)...))

พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง

หมายเหตุ ข้อความช่องใดไม่มีให้ขีด -

ตัวอย่าง

ที่ 20 / 2544 วันที่ 2 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2544

เสนอ พนักงานอัยการ จังหวัด สมุทรสงคราม

ขอส่งสำนวนคดีเปรียบเทียบตามความ

ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. 2477

ม. 142 วรรคท้าย รวม 5 แผ่น เพื่อพิจารณา

(นายรวมโชค อำนวยทรัพย์)

หัวหน้าพนักงานสอบสวน

อำเภอเมืองสมุทรสงคราม

คป.๕

กรมการปกครอง

บันทึกการเปรียบเทียบคดีอาญา

คดีที่ 12 / 2544

คดีเปรียบเทียบที่ 15 / 2544

ที่ว่าการ อ.เมืองสมุทรสงคราม จังหวัด สมุทรสงคราม

วันที่ 1 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2544

คดีระหว่าง { นายทวีทรัพย์ มีโชค ผู้กล่าวหา
นายเด่น ดวงดี ผู้ต้องหา

ข้อกล่าวหา ใจละเอียดไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกของพนักงานเจ้าหน้าที่เทศบาล

หาว่าเมื่อวันที่ 10 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544 เวลา 12.00 นาฬิกา ผู้ต้องหา ได้รับหมายเรียกของพนักงานเจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองสมุทรสงครามให้แสดงรายการเพิ่มเติมภายใน 5 วัน แต่ผู้ต้องหาใจละเอียดไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกเป็นความผิดตาม ม. 47 แห่ง พ.ร.บ. ภาษีโรงเรือน และที่ดิน พ.ศ. 2475 เหตุเกิดที่ หมู่ที่ 1 ตำบล แม่กลอง อำเภอ เมืองสมุทรสงคราม จังหวัด สมุทรสงคราม

การสอบสวนปรากฏว่าผู้ต้องหา มีความผิด ตามมาตรา 47 แห่ง พ.ร.บ. ภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 ผู้ต้องหารับสารภาพตลอดข้อหา

ผู้กล่าวหา และผู้ต้องหายอมให้ พนักงานสอบสวนเปรียบเทียบ

จึงเปรียบเทียบให้ผู้ต้องหาเสียค่าปรับ 200- บาท (สองร้อยบาทถ้วน) และค่าทดแทน
ความเสียหายแก่ผู้เสียหาย..... - ..... บาท (..... - .....) ผู้เสียหายและผู้ต้องหาได้
ยินยอมตามคำเปรียบเทียบ และได้ชำระเงินแล้ว ผู้เสียหายได้รับเงินค่าทดแทนความเสียหายไว้
ถูกต้องแล้วเมื่อวันที่ 1 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2544

บันทึกนี้ได้อ่านให้ทั้งสองฝ่ายฟังแล้วรับรองว่าถูกต้องจึงได้ให้ลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน
แล้วจึงปล่อยตัวผู้ต้องหาไปในวันที่ 1 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2544 เวลา 11.00 น.

(ลงชื่อ)..... เค้น..... ผู้ต้องหา

(..... นายเค้น ดวงดี.....)

(ลงชื่อ)..... ทวีทรัพย์..... ผู้เสียหาย

(..... นายทวีทรัพย์ มีโชค.....)

(ลงชื่อ)..... แสง..... พนักงานสอบสวน

(..... นายแสง สายสวาท.....)

(ลงชื่อ)..... แสง..... ผู้เขียน-อ่าน

(..... นายแสง สายสวาท.....)

หมายเหตุ ในกรณีไม่มีค่าตอบแทนให้ชี้แจงความตอนท้ายด้วยเงินทดแทนความเสียหายออกทุกแห่ง

คบ. 19

ใบเสร็จรับเงิน

เล่มที่ 2 เลขที่ 20

ที่ว่า การ อำเภอเมืองฯ จังหวัด สมุทรสงคราม
จาก นายเด่น ดวงดี กระทำผิดฐาน จงใจละเลยไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกของพนักงาน
เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองสมุทรสงคราม

ตามคดีที่ 12/2544 ลงวันที่ 1 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2544

เป็นเงิน 200- บาท (สองร้อยบาทถ้วน) ไว้ถูกต้องแล้ว

ลงชื่อ แสง สายสวาท

ลงชื่อ แสง พรสวรรค์

(นายแสง สายสวาท)

(นายแสง พรสวรรค์)

พนักงานสอบสวน

ผู้รับเงิน

(คู่ฉบับ)

ใบเสร็จรับเงิน

เล่มที่ 2 เลขที่ 20

ที่ว่า การ อำเภอเมืองฯ จังหวัด สมุทรสงคราม
วันที่ 1 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2544 ได้รับเงินค่าปรับคดีอาญา
จาก นายเด่น ดวงดี กระทำผิดฐาน จงใจละเลยไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกของพนักงาน
เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองสมุทรสงคราม

ตามคดีที่ 12/2544 ลงวันที่ 1 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2544

เป็นเงิน 200- บาท (สองร้อยบาทถ้วน) ไว้ถูกต้องแล้ว

ลงชื่อ แสง สายสวาท

ลงชื่อ แสง พรสวรรค์

(นายแสง สายสวาท)

(นายแสง พรสวรรค์)

พนักงานสอบสวน

ผู้รับเงิน

**การดำเนินคดีอาญา 10 ประเภท
ของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง
เมื่อเกินอำนาจหน้าที่การเปรียบเทียบปรับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
โดยต้องเสนอสำนวนการสอบสวนให้เจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง**

ลำดับ	กฎหมาย	2541	2542	2543	2544	2545	2546
1	การทะเบียนราษฎร	59,894	61,400	80,926	81,407	64,066	55,072
2	บัตรประจำตัวประชาชน	751,959	854,454	764,256	829,732	726,851	728,890
3	ภยานำรุงท้องที่	14,225	3,257	1,467	1,082	1,127	251
4	ภยานำพาย	189	219	288	81	80	111
5	ภยานำโรงเรือนและที่ดิน	4,313	3,607	8,035	2,808	2,272	5,974
6	สัตว์พาหนะ	7	5	32	36	256	352
7	เก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง	1	1	2	-	-	-
8	ควบคุมสุสานและฌาปนสถาน	-	-	-	-	-	-
9	สาธารณสุข	-	-	-	-	-	1
10	การประถมศึกษา	-	-	-	-	-	63
	รวม	830,588	922,943	855,006	915,146	794,652	790,714

หมายเหตุ พ.ร.บ. การเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.2474 ได้ถูกยกเลิกโดย พ.ร.บ. ควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.2542 และ พ.ร.บ.ประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ได้ถูกยกเลิกโดย พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แต่พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง ยังมีอำนาจสอบสวนตาม ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยเหมือนเดิม

ด่วนมาก

ที่ มท 0305.4/ว 3215

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัยยугค์ กท 10200

7 พฤศจิกายน 2543

เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- อ้างถึง 1. ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยระเบียบการสอบสวนคดีอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่น นอกจากกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2520
2. ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปรียบเทียบและการสอบสวนคดีละเมิดเทศบัญญัติจังหวัด และข้อบังคับสุขาภิบาล พ.ศ. 2521

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้ตราข้อบังคับเพื่อวางระเบียบให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองมีอำนาจในการสอบสวนความผิดทางอาญาในกฎหมาย 10 ประเภท และมีอำนาจเปรียบเทียบและสอบสวนคดีละเมิดเทศบัญญัติ ข้อบัญญัติจังหวัด และข้อบัญญัติสุขาภิบาลไว้แล้ว นั้น

จากการตรวจสอบการรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองในคดีอาญา 10 ประเภทแล้ว ปรากฏว่า ในหลายอำเภอหรือหลายกิ่งอำเภอให้ความสนใจในการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง แต่ในอีกหลายอำเภอหรือในอีกหลายกิ่งอำเภอไม่ค่อยให้ความสนใจในเรื่องนี้เท่าที่ควร ผลักภาระให้พนักงานสอบสวนตำรวจเป็นผู้รับผิดชอบแทน ทำให้ส่วนราชการอื่นหรือบุคคลทั่วไปเข้าใจว่าอำนาจการสอบสวนความผิดทางอาญาเป็นอำนาจหน้าที่ของข้าราชการตำรวจเพียงฝ่ายเดียว และไม่มั่นใจว่าพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองจะทำสำนวนคดีส่งพนักงานอัยการได้นอกจากนั้นผลการดำเนินคดีหรือการสอบสวนความผิดคดีละเมิดเทศบัญญัติ ข้อบัญญัติจังหวัด และข้อบังคับสุขาภิบาลในอดีตไม่เป็นที่ปรากฏมากนัก ซึ่งเสียและบทบาทหน้าที่ของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองจึงไม่ค่อยปรากฏต่อสาธารณะ ด้วยเหตุดังกล่าวอาจมีผู้หยิบยกเอาข้อบกพร่องเล็กๆ น้อยๆ เหล่านั้น เป็นข้ออ้างในการเสนอขอตัดอำนาจการสอบสวนความผิดทางอาญาของปลัดอำเภอและพนักงานสอบสวนหรือ

ตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ในส่วนของกระทรวงมหาดไทย ออกจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองทุกคนและทุกแห่งมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงขอให้ดำเนินการ ดังนี้

1. ให้จังหวัดกำชับนายอำเภอและปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอให้ควบคุมและตรวจสอบ การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง พร้อมให้คำปรึกษาและช่วยแก้ไขปัญหอย่างจริงจังด้วย

2. ให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองศึกษากฎหมาย 10 ประเภท ที่มีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อจะได้ทำการสอบสวนได้อย่างถูกต้อง เช่น ในปัจจุบัน ได้มีพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2542 เป็นต้นมา มีการแก้ไขเพิ่มเติมฐานความผิดให้ครอบคลุมข้อเท็จจริงมากยิ่งขึ้น ก็ต้องศึกษาว่าความผิดใดอยู่ในอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองที่จะทำการสอบสวนได้ นอกจากนั้น ได้มีพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2542 ออกมาใช้บังคับโดยให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง พุทธศักราช 2474 ซึ่งกฎหมายฉบับดังกล่าวก็อยู่ในกลุ่มกฎหมาย 10 ประเภท ที่พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองมีอำนาจสอบสวนเช่นกัน

3. ให้จังหวัด อำเภอ และกิ่งอำเภอ แจ้งประสานไปยังเทศบาลและองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเขตพื้นที่ทราบว่า พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองมีอำนาจเปรียบเทียบและสอบสวนคดีละเมิดเทศบัญญัติ ข้อบัญญัติจังหวัด ตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ถ้ามีความผิดเกิดขึ้นและเกินอำนาจที่พนักงานเจ้าหน้าที่ของเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะดำเนินการได้ ให้ส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองในเขตอำนาจดำเนินการต่อไป ข้อปฏิบัติที่ยังเป็นช่องว่างอยู่ เช่น การฝ่าฝืนข้อบังคับตำบลยังไม่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับดังกล่าว กระทรวงมหาดไทยจะได้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับให้ครอบคลุมต่อไป

4. ให้จังหวัด อำเภอ และกิ่งอำเภอ ประชาสัมพันธ์ให้ส่วนราชการอื่นๆ ในพื้นที่ และประชาชนทั่วไปได้ทราบว่า พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองมีอำนาจสอบสวนความผิดทางอาญาในกฎหมาย 10 ประเภท ความผิดละเมิดเทศบัญญัติและความผิดละเมิดข้อบัญญัติจังหวัด

5. ปัจจุบันกระทรวงมหาดไทย และสำนักงานตำรวจแห่งชาติอยู่ในระหว่างประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณากำหนดขอบเขตบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา

ความอาญาอยู่ได้ผลเป็นข้อยุติประการใดจะแจ้งให้ทราบต่อไป ดังนั้น ข้อบังคับหรือระเบียบปฏิบัติ
ใดที่ยังไม่ถูกยกเลิกโดยกฎหมายหรือผู้มีอำนาจ ก็ให้ถือปฏิบัติต่อไปเท่าที่ให้อำนาจหน้าที่ไว้
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้อำเภอและกิ่งอำเภอทุกแห่งในพื้นที่ทราบ และถือ
เป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ชนะศักดิ์ ยูวบูรณ์

(นายชนะศักดิ์ ยูวบูรณ์)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

กองการสอบสวนและนิติการ

โทร. (02) 2255518-9

โทรสาร (02) 2218840

ที่ มท 0308/ว 1678

กรมการปกครอง

ถนนอภัยวงศ์ กท. 10200

25 กันยายน 2535

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเปรียบเทียบปรับ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด (เว้นกรุงเทพมหานคร)

ด้วยกรมการปกครอง ได้รับข้อหารือของกรุงเทพมหานคร กรณีบุคคลยื่นคำขอมีบัตรเนื่องจากบัตรเดิมหมดอายุเกินกำหนด 90 วัน ซึ่งตาม พ.ร.บ. บัตรประจำประชาชน พ.ศ. 2526 มาตรา 12 กำหนดให้มีโทษปรับไม่เกิน 200 บาท แต่ผู้ยื่นคำขอไม่ยินยอมให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการเปรียบเทียบ โดยอ้างเหตุเดินทางไปอยู่ต่างประเทศและใช้หนังสือเดินทางแสดงตัวเหมือนบัตรประจำประชาชน เพื่อเป็นเหตุให้ยกเว้นโทษหรือไม่มีความผิด

กรมการปกครองมีความเห็นต่อกรณีดังกล่าว บุคคลเจ้าของบัตรจะต้องยื่นคำขอมีบัตรภายในกำหนด 90 วัน นับจากวันที่บัตรเดิมหมดอายุ ตามบทบัญญัติของ พ.ร.บ. บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2526 มาตรา 7 วรรคสอง โดยจะอ้างเหตุเพราะไปอาศัยอยู่ต่างประเทศและถือหนังสือเดินทางเป็นเหตุให้ยกเว้นโทษหรือไม่มีความผิดนั้นไม่ได้ เพราะพระราชบัญญัติฉบับนี้มีได้บัญญัติเป็นการยกเว้นในเหตุดังกล่าวไว้แต่ประการใด พนักงานเจ้าหน้าที่จึงต้องทำการเปรียบเทียบปรับโดยคำนึงถึงพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิด ความหนักเบาแห่งข้อหาและฐานะของผู้ต้องหาเป็นสำคัญ หากผู้กระทำความผิดไม่ยินยอมให้เปรียบเทียบปรับ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าไม่อาจเปรียบเทียบได้ไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ ให้ส่งเรื่องและผู้ต้องหาไปให้พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจตามกฎหมายดำเนินการต่อไปโดยเร็ว ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปรียบเทียบปรับคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2528 ข้อ 6 และ 7 และโดยที่กรณีข้อหารือดังกล่าวเป็นประโยชน์สามารถใช้เป็นอุทธรณ์ในการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานบัตรประจำตัวประชาชนให้เป็นที่ไปโดยถูกต้องในแนวทางเดียวกัน

จึงขอให้จังหวัดแจ้งให้อำเภอ กิ่งอำเภอ เทศบาล และเมืองพัทยา ถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัย
ดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สมศักดิ์ ศรีวรรณะ

(นายสมศักดิ์ ศรีวรรณะ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการปกครอง

กองบัตรประจำตัวประชาชน

งานอำนวยความสะดวก

โทร. (02) 2812150, 2812695

โทรสาร 2823739

ด่วนมาก

ที่ มท 0308/ว 1001

กระทรวงมหาดไทย

13 กันยายน 2521

เรื่อง ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดเทศบัญญัติ ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดเทศบัญญัติ ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 จำนวน ชุด
ด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้พิจารณาเห็นเป็นการสมควรประกาศให้นายกเทศมนตรี เทศมนตรี ปลัดเทศบาล รองปลัดเทศบาล หรือหัวหน้าแขวงในเขตเทศบาลทุกแห่งทั่วราชอาณาจักร มีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดเทศบัญญัติได้ ตามความในมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ทั้งนี้ จึงได้ออกประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดเทศบัญญัติ ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496

บัดนี้ ประกาศกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 95 ตอนที่ 66 ลงวันที่ 27 มิถุนายน 2521 หน้า 1969 ซึ่งได้แนบมาพร้อมนี้ด้วยแล้ว

อนึ่ง กระทรวงมหาดไทย ได้เร่งดำเนินการร่างข้อบังคับ ระเบียบปฏิบัติ และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน ตลอดจนเตรียมวางโครงการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเปรียบเทียบคดีละเมิดเทศบัญญัติของเทศบาล เพื่อให้นายกเทศมนตรี เทศมนตรี ปลัดเทศบาล รองปลัดเทศบาล หรือหัวหน้าแขวงในเขตเทศบาล สามารถดำเนินการเปรียบเทียบไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว คล่องตัวและมีประสิทธิภาพสูง ซึ่งคาดว่าจะเตรียมการแล้วเสร็จและให้เทศบาลสามารถดำเนินการเปรียบเทียบคดีละเมิดเทศบัญญัติได้อย่างซ้ภายในสิ้นปี พ.ศ. 2521 นี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งให้เทศบาลทราบไว้ชั้นหนึ่งก่อน

ขอแสดงความนับถือ

วิญญู อังคนารักษ์

(นายวิญญู อังคนารักษ์)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

โทร. 2225873

(สำเนา)

ประกาศกระทรวงมหาดไทย
เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจเปรียบเทียบ
คดีละเมิดเทศบัญญัติ
ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงประกาศกำหนดอำนาจการเปรียบเทียบคดีละเมิดเทศบัญญัติไว้ดังนี้ คือ

ให้นายกเทศมนตรี เทศมนตรี ปลัดเทศบาล รองปลัดเทศบาล หรือหัวหน้าแขวงทุกเทศบาล มีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดเทศบัญญัติในเขตเทศบาลนั้นได้

ประกาศ ณ วันที่ 5 มิถุนายน 2521

พลเอก ป. ศิริสุวานนท์
รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(95 ร.จ. 1969 ตอนที่ 66 ลงวันที่ 27 มิถุนายน 2521)

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยการเปรียบเทียบปรับคดีความผิดตามกฎหมาย

ว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

พ.ศ. 2536

เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการเปรียบเทียบปรับคดีความผิดตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นไปในแนวทางเดียวกันกระทรวงมหาดไทยจึงออกระเบียบนี้ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเปรียบเทียบปรับคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2536”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 สถานที่ทำการเปรียบเทียบให้ใช้ศาลว่าการกรุงเทพมหานคร หรือสำนักงานศาลว่าการเมืองพัทยา สำนักงานเทศบาล สำนักงานสุขาภิบาลและองค์การบริหารส่วนจังหวัดเว้นแต่มีเหตุจำเป็นจะทำการเปรียบเทียบ ณ ที่ใดภายในเขตกรุงเทพมหานคร เทศบาล เมืองพัทยา สุขาภิบาลและองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นก็ได้โดยให้บันทึกเหตุจำเป็นไว้ในบันทึกการเปรียบเทียบ

ข้อ 4 การเปรียบเทียบผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้ง ถามชื่อ ชื่อสกุล อายุ สัญชาติ ชื่อบิดามารดา อาชีพ ที่อยู่ และรายละเอียดอื่นแล้วบันทึกไว้ตามแบบบันทึกถ้อยคำของผู้ต้องหาทำยระเบียบนี้

ข้อ 5 เมื่อผู้ต้องหายินยอมให้เปรียบเทียบปรับให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้ง บันทึกการเปรียบเทียบตามแบบท้ายระเบียบนี้ โดยคำนึงถึงพฤติการณ์แห่งการกระทำผิดความหนักเบาแห่งข้อหาและฐานะของผู้ต้องหาเป็นสำคัญ

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับภายในกำหนดสิบห้าวันตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งเปรียบเทียบปรับแล้ว คดีเป็นอันเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ข้อ 6 ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมให้เปรียบเทียบปรับหรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระค่าปรับให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งดำเนินการร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีกับผู้ต้องหาต่อไป

ข้อ 7 เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งกำหนดแล้วให้กรุงเทพมหานคร เทศบาล เมืองพัทยา สุขาภิบาลและองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้วแต่กรณีออกใบเสร็จรับเงินโดยให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ และ ผู้รับเงินเป็นผู้ลงลายมือชื่อในใบเสร็จรับเงินนั้น

ข้อ 8 ในกรณีที่ไม่มีผู้แจ้งความนำจับเงินค่าปรับกึ่งหนึ่งนั้นให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำส่งเงินในหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร เทศบาล เมืองพัทยา สุขาภิบาลและองค์การบริหารส่วนจังหวัด

สำหรับเงินค่าปรับตามมาตรา 48 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 ให้แบ่งแก่ผู้แจ้งความนำจับกึ่งหนึ่งและพนักงานเจ้าหน้าที่พนักงานจราจรหรือตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมการจราจร ผู้จับกุมอีกกึ่งหนึ่ง

ประกาศ ณ วันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2536

พลเอก **ชวลิต ยงใจยุทธ**

(ชวลิต ยงใจยุทธ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย*

**ว่าด้วยการเปรียบเทียบปรับคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบ
การจอดยานยนต์ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาล พ.ศ. 2535**

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 ทวิ และมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบการจอดยานยนต์ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาล พ.ศ. 2503 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดระเบียบการจอดยานยนต์ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาล (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทย” ว่าด้วยการเปรียบเทียบปรับคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบการจอดยานยนต์ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาล พ.ศ. 2535”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่ วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ 3 บรรดาระเบียบและคำสั่งอื่นในส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 พนักงานเจ้าหน้าที่ตามระเบียบนี้ ให้หมายความถึงพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบการจอดยานยนต์ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาล พ.ศ. 2503

ข้อ 5 สถานที่ทำการเปรียบเทียบตามปกติให้ใช้ศาลว่าการของกรุงเทพมหานคร หรือสำนักงานเขต ศาลว่าการเมืองพัทยา สำนักงานเทศบาล และสำนักงานสุขาภิบาลเว้นแต่มีเหตุจำเป็นจะทำการเปรียบเทียบ ณ ที่ใดภายในเขตกรุงเทพมหานคร เทศบาลเมืองพัทยา และสุขาภิบาลนั้นก็ได้ ทั้งนี้ให้บันทึกเหตุจำเป็นไว้ในบันทึกการเปรียบเทียบ

---

* ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 70 หน้า 30-31 15 มิถุนายน 2535

ข้อ 6 การเปรียบเทียบผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบการจอดยานยนต์ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาล ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ถามชื่อตัว ชื่อสกุล อายุ สัญชาติ บิดามารดา อาชีพ ที่อยู่และรายละเอียดอื่น แล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกไว้ตามแบบบันทึกถ้อยคำของผู้ต้องหาทำระเบียบนี้

ข้อ 7 เมื่อผู้ต้องหายินยอมให้เปรียบเทียบปรับ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกการเปรียบเทียบตามแบบทำระเบียบนี้ โดยคำนึงถึงพฤติการณ์แห่งการกระทำผิด ความหนักเบาแห่งข้อหาและฐานะของผู้ต้องหาเป็นสำคัญ

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับภายในกำหนดสิบห้าวันตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่เปรียบเทียบแล้วคดีนั้นเป็นอันระงับ

ข้อ 8 ถ้าผู้ต้องหาไม่ยอมให้เปรียบเทียบปรับหรือไม่ชำระค่าปรับภายในระยะเวลาที่กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน เพื่อดำเนินคดีกับผู้ต้องหาต่อไป

ข้อ 9 เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดแล้วให้กรุงเทพมหานคร เทศบาลเมืองพัทยา และสุขาภิบาล แล้วแต่กรณีออกใบเสร็จรับเงิน โดยพนักงานเจ้าหน้าที่และผู้รับเงินเป็นผู้ลงลายมือชื่อในใบเสร็จรับเงินนั้น

ข้อ 10 เงินค่าปรับนั้นให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำส่งเงินในหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร เทศบาล เมืองพัทยา และสุขาภิบาล

ประกาศ ณ วันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2535

พลเอก อิศระพงศ์ หนูนภักดิ์

(อิสระพงศ์ หนูนภักดิ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยการเปรียบเทียบและการสอบสวนคดีละเมิดข้อบัญญัติท้องถิ่น
พ.ศ. 2547

ด้วยคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดทำแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2546 กระทรวงมหาดไทยจึงต้องถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ในการเปรียบเทียบคดีอาญาในความผิดตามข้อบัญญัติท้องถิ่นและกฎหมายอื่นให้แก่เทศบาลองค์การบริหารส่วนจังหวัดและองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ข้อบังคับที่ใช้บังคับอยู่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน สมควรออกข้อบังคับเพื่อวางระเบียบปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวเสียใหม่ซึ่งข้อบังคับนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งตามมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 31 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปรียบเทียบและการสอบสวนคดีละเมิดข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. 2547”

ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก

(1) ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปรียบเทียบและการสอบสวนคดีละเมิดเทศบัญญัติ ข้อบัญญัติจังหวัดและข้อบังคับสุขาภิบาล พ.ศ. 2521

(2) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปรียบเทียบและการสอบสวนคดีละเมิดเทศบัญญัติ ข้อบัญญัติจังหวัดและข้อบังคับสุขาภิบาล พ.ศ. 2522

บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งอื่นในส่วนที่กำหนดไว้แล้ว ที่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ 4 ในข้อบังคับนี้

“ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดข้อบัญญัติท้องถิ่น” หมายความว่า ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดเทศบัญญัติ ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดและผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

“ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดเทศบัญญัติ” หมายความว่า ถึง นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี เทศมนตรี ปลัดเทศบาล รองปลัดเทศบาล หัวหน้าแขวง หรือหัวหน้าส่วนราชการในเขตเทศบาลนั้น

“ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด” หมายความว่า ถึง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด และข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่งตั้ง ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น

“ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล” หมายความว่า ถึง นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงานส่วนตำบลซึ่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้ง ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น

“พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง” หมายความว่า ถึง หัวหน้าพนักงานสอบสวนและพนักงานสอบสวนตามข้อ 3 ของข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยระเบียบการสอบสวนคดีอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่น นอกจากกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2520 แห่งเขตท้องที่ซึ่งมีอำนาจสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“ข้อบัญญัติท้องถิ่น” หมายความว่า ถึง เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด และข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อ 5 ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการ และมีอำนาจวินิจฉัยตีความหรือวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ รวมทั้งกำหนดหรือปรับปรุงแบบพิมพ์ให้สอดคล้องกับข้อบังคับนี้

หมวด 1

อำนาจหน้าที่ของผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดข้อบัญญัติท้องถิ่น

ข้อ 6 ให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดข้อบัญญัติท้องถิ่น มีอำนาจและหน้าที่ดำเนินการตามข้อบังคับนี้

ข้อ 7 ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดข้อบัญญัติท้องถิ่นตามข้อบังคับนี้มีขอบเขตอำนาจดังต่อไปนี้

(1) ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดเทศบัญญัติ มีอำนาจเปรียบเทียบคดีความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวอย่างสูงไม่เกินหนึ่งพันบาท

(2) ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจเปรียบเทียบคดีความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือคดีความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(3) ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจเปรียบเทียบคดีความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวอย่างสูงไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ 8 พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองมีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดข้อบัญญัติท้องถิ่นในความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หมวด 2

การดำเนินคดีละเมิดข้อบัญญัติท้องถิ่น

ข้อ 9 ให้นายกเทศมนตรี นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล แล้วแต่กรณี ออกคำสั่งแต่งตั้งผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีเป็นเวรประจำวัน ประจำสำนักงาน หรือประจำที่ทำการไว้

เมื่อมีการละเมิดข้อบัญญัติท้องถิ่น ให้ดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

การจับกุมผู้กระทำความผิดตามวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานถือปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กฎหมาย กฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 10 เมื่อผู้ต้องหาถูกเรียก หรือส่งตัวมา หรือเข้าหาผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีเอง หรือปรากฏว่าผู้ใดซึ่งอยู่ต่อหน้าผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีเป็นผู้ต้องหา ให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีตามข้อ 7 ถามชื่อตัว ชื่อรอง ชื่อสกุล อายุ สัญชาติ บิดามารดา อาชีพ ที่อยู่ ที่เกิด และแจ้งให้ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิด แล้วแจ้งข้อหาให้ทราบ

ให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีทำการเปรียบเทียบคดีหรือสอบสวนด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่องและเป็นธรรม และต้องให้โอกาสผู้ต้องหาในการแก้ข้อกล่าวหาและแสดงข้อเท็จจริง อันเป็นประโยชน์ต่อตนได้

ในการถามคำให้การผู้ต้องหา ห้ามมิให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดี ทำหรือจัดให้ทำการใดๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่นสัญญา ชูเชิญ หลอกลวง ทรมาน ใช้กำลังบังคับหรือกระทำโดยมิชอบประการใดๆ เพื่อจูงใจให้การอย่างไรๆ ในเรื่องที่ต้องหา

ข้อ 11 ห้ามมิให้ควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่าจำเป็นตามพหุติการณ์แห่งคดี

ในกรณีซึ่งเป็นความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่าความผิดหุโทษ จะควบคุมผู้ถูกจับไว้ได้เท่าที่จะถามคำให้การ และที่จะรู้ตัวว่าเป็นใครและที่อยู่ของเขายู่ที่ไหนเท่านั้น

ข้อ 12 ก่อนทำการเปรียบเทียบคดี ให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีถามผู้ร้องทุกข์หรือผู้กล่าวโทษ และผู้ต้องหา พร้อมทั้งรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ เพื่อให้ได้ความแน่ชัดว่าการกระทำที่เกิดขึ้นนั้นเป็นความผิดตามข้อบัญญัติท้องถิ่นฉบับใดและอยู่ในอำนาจหน้าที่ที่ตนจะทำการเปรียบเทียบคดีได้ตามข้อบังคับนี้หรือไม่

ถ้าผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีเห็นว่าผู้ต้องหาได้ละเมิดข้อบัญญัติท้องถิ่นแล้วแต่กรณี และอยู่ในอำนาจหน้าที่ของตนที่จะทำการเปรียบเทียบคดีได้ ก็ได้ดำเนินการเปรียบเทียบคดีให้แล้วเสร็จก่อนคดีขาดอายุความไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยคำนึงถึงพหุติการณ์แห่งการกระทำความผิด ความหนักเบาแห่งข้อหาและฐานะของผู้ต้องหาเป็นสำคัญ ทั้งนี้จะต้องไม่กำหนดจำนวนเงินค่าปรับสูง หรือต่ำกว่าโทษที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่น

ในคดีที่มีค่าทดแทน ถ้าผู้ต้องหาและผู้เสียหายยินยอมให้เปรียบเทียบคดีให้ผู้ทำการเปรียบเทียบคดีจะประมาณจำนวนค่าทดแทนตามที่เห็นสมควรหรือตามที่คู่ความตกลงกัน

ข้อ 13 คดีใดที่อยู่ในอำนาจเปรียบเทียบของผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดเทศบัญญัติ และข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีดังกล่าว แล้วแต่กรณี ทำการเปรียบเทียบคดีให้แล้วเสร็จโดยเร็ว โดยให้ผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามที่ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีได้เปรียบเทียบ

ถ้าผู้ต้องหาและผู้เสียหายยินยอมให้เปรียบเทียบคดี ก็ให้บันทึกถ้อยคำผู้ต้องหาผู้เสียหาย และความยินยอมลงในแบบพิมพ์ที่กำหนด แล้วทำการเปรียบเทียบคดีโดยจดบันทึกการเปรียบเทียบคดีลงในแบบพิมพ์ที่กำหนด เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามจำนวนที่ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบกำหนดไว้ภายในเวลาอันสมควร แต่ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันทำการเปรียบเทียบแล้ว คดีอาญาเป็นอันเลิกกัน

ถ้าผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายไม่ยินยอมให้เปรียบเทียบคดี หรือมีการยินยอมตามวรรคสองแล้วแต่ผู้ต้องหาไม่ชำระค่าปรับภายในเวลาที่กำหนด ให้บันทึกถ้อยคำหรือเหตุที่ไม่ชำระค่าปรับไว้ในสำนวนการเปรียบเทียบ แล้วส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองในเขตอำนาจดำเนินคดีต่อไป

ข้อ 14 คดีใดที่อยู่ในอำนาจเปรียบเทียบของผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามข้อ 7 (2) ให้ดำเนินการเปรียบเทียบคดีให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และดำเนินการดังนี้

(1) ในคดีความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว ให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีดังกล่าวทำการเปรียบเทียบคดี โดยให้ผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามที่ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบได้เปรียบเทียบ ถ้าผู้ต้องหาและผู้เสียหายยินยอมให้เปรียบเทียบคดี ก็ให้บันทึกถ้อยคำผู้ต้องหา ผู้เสียหาย และความยินยอมลงในแบบพิมพ์ที่กำหนด เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามจำนวนที่ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีกำหนดไว้ภายในเวลาอันสมควร แต่ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันทำการเปรียบเทียบแล้ว คดีอาญาเป็นอันเลิกกัน

(2) ในคดีความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีดังกล่าวเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรรับโทษถึงจำคุก ให้อำนาจเปรียบเทียบคดี โดยกำหนดค่าปรับซึ่งผู้ต้องหาจะพึงชำระ ถ้าผู้ต้องหาและผู้เสียหายยินยอมตามนั้นก็ให้บันทึกถ้อยคำผู้ต้องหา ผู้เสียหาย และความยินยอมลงในแบบพิมพ์ที่กำหนดแล้วทำการเปรียบเทียบคดีโดยจดบันทึกการเปรียบเทียบคดีลงในแบบพิมพ์ที่กำหนด เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีกำหนดไว้ภายในเวลาอันสมควรแต่ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันทำการเปรียบเทียบคดีแล้ว คดีนั้นเป็นอันเสร็จเด็ดขาด

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมให้เปรียบเทียบคดี หรือยินยอมให้เปรียบเทียบคดีแต่ผู้ต้องหาไม่ชำระค่าปรับภายในเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้บันทึกถ้อยคำหรือเหตุที่ไม่ชำระค่าปรับไว้ในสำนวนการเปรียบเทียบคดี แล้วส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองในเขตอำนาจดำเนินคดีต่อไป

ข้อ 15 คดีใดเกินอำนาจของผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะทำการเปรียบเทียบได้ตามข้อ 7 (2) ให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีนั้นส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองผู้มีอำนาจหน้าที่เพื่อดำเนินคดีต่อไป

ข้อ 16 ในคดีละเมิดข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยมีโทษปรับสถานเดียว เมื่อผู้กระทำผิดยินยอมเสียค่าปรับในอัตราอย่างสูงสำหรับความผิดนั้นแก่ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนศาลพิจารณา ให้คดีอาญาเป็นอันเลิกกัน

ข้อ 17 คดีที่ได้ทำการเปรียบเทียบเสร็จแล้วตามข้อ 13 วรรคสอง และข้อ 14 วรรคหนึ่ง ให้ส่งสำนวนการเปรียบเทียบคดีไปยังพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองในเขตอำนาจภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ทำการเปรียบเทียบคดีเสร็จ หรือวันที่ผู้ต้องหาชำระค่าปรับแล้ว

ถ้าพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองไม่มีการแจ้งเป็นอย่างอื่นแก่ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีตามวรรคหนึ่งในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับสำนวนการเปรียบเทียบให้ถือว่าตามที่มีอำนาจเปรียบเทียบคดีได้ทำการเปรียบเทียบคดีไปนั้น พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเห็นชอบด้วย

ถ้าพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเห็นว่าการเปรียบเทียบคดีมีข้อบกพร่องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายให้ส่งคืนและให้ผู้ทำการเปรียบเทียบคดีดำเนินการปรับปรุงหรือแก้ไขตามที่พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองแจ้ง

ข้อ 18 คดีตามข้อ 13 วรรคสาม และข้อ 14 วรรคสอง ที่เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องส่งให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองในเขตอำนาจดำเนินคดีต่อไป ให้ส่งไปยังพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองในเขตอำนาจภายในสามวันทำการ นับแต่วันที่เปรียบเทียบคดีไม่ได้

เมื่อพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเปรียบเทียบคดี หรือดำเนินคดีเสร็จแล้วให้แจ้งผลคดีให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือองค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าของเรื่องทราบด้วย

หมวด 3

การดำเนินคดีต่อไป

ข้อ 19 เมื่อพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองได้รับสำนวนการเปรียบเทียบคดีตามข้อ 17 แล้วให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ถ้าเห็นว่าสำนวนการเปรียบเทียบคดีนั้นมีข้อบกพร่อง ให้ส่งคืนผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีเพื่อแก้ไขให้ถูกต้อง แล้วส่งกลับคืนไปให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเพื่อดำเนินการต่อไปโดยเร็ว

(2) ถ้าเห็นว่าการเปรียบเทียบคดีนั้นชอบด้วยกฎหมาย ให้บันทึกความเห็นชอบไว้ในสำนวนการเปรียบเทียบคดี

(3) ถ้าเห็นว่าการเปรียบเทียบคดีไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้บันทึกความเห็นว่าเป็นเห็นชอบพร้อมเหตุผลไว้ในสำนวนแล้วดำเนินการต่อไป

สำนวนการเปรียบเทียบคดีที่ถูกต้องและชอบด้วยกฎหมาย เมื่อพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้ว ให้ส่งคืนกลับไปยังผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีเพื่อเก็บรักษาไว้

ข้อ 20 ถ้าพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเห็นว่าการเปรียบเทียบคดีไม่ชอบด้วยกฎหมายตามข้อ 19 (3) ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) กรณีที่เห็นว่าไม่ชอบด้วยกฎหมายเพราะผู้ต้องหาได้กระทำความผิดตามข้อบัญญัติท้องถิ่น หรือสิทธิในการนำคดีมาฟ้องได้ระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองทำการสอบสวนคดีนั้นแล้วส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นไปยังพนักงานอัยการในเขตอำนาจ

(2) กรณีที่เห็นว่าไม่ชอบด้วยกฎหมายเพราะผู้ต้องหาได้กระทำความผิดตามข้อบัญญัติท้องถิ่นแต่เป็นการกระทำความผิดตามกฎหมายอื่น ถ้าพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเห็นว่าการกระทำความผิดตามกฎหมายนั้นอยู่ในอำนาจหน้าที่ของตนที่จะทำการเปรียบเทียบคดีหรือสอบสวนได้ ก็ให้ดำเนินการเปรียบเทียบคดีหรือสอบสวนต่อไป แต่ถ้าเห็นว่าไม่ได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน ให้รีบส่งเรื่องไปให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่อื่นผู้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการต่อไป

(3) กรณีที่เห็นว่าไม่ชอบด้วยกฎหมายเพราะผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีกำหนดจำนวนเงินค่าปรับสูงหรือต่ำกว่าอัตราโทษที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่นให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองทำการเปรียบเทียบคดี หรือสอบสวนต่อไป

(4) กรณีที่เห็นว่า ไม่ชอบด้วยกฎหมายเพราะเหตุอื่น ให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองแจ้งเหตุที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้นไปให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีแล้วแต่กรณี ทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับสำนวนการเปรียบเทียบคดีพร้อมกับแจ้งให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อแจ้งผู้ต้องหารับเงินค่าปรับคืน โดยให้ผู้ต้องหารายมือชื่อรับเงินไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ 21 เมื่อพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองได้รับเรื่องตามข้อ 15 ให้ตรวจสอบและพิจารณาว่าคดีความผิดดังกล่าวมีอัตราโทษที่อยู่อำนาจของตนจะทำการเปรียบเทียบคดีได้หรือไม่ ถ้าเห็นว่าคดีความผิดนั้นอยู่ในอำนาจที่จะทำการเปรียบเทียบคดีได้ก็ให้ดำเนินการเปรียบเทียบคดีโดยคำนึงถึงพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิด ความหนักเบาแห่งข้อหาและฐานะของผู้ต้องหาเป็นสำคัญ แต่ถ้าพิจารณาเห็นว่า เป็นคดีความผิดที่ไม่อยู่ในอำนาจที่จะทำการเปรียบเทียบคดีได้ก็ให้ดำเนินการสอบสวนเป็นคดีสามัญต่อไป โดยให้นำหลักเกณฑ์วิธีการเปรียบเทียบและการสอบสวนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเปรียบเทียบและการสอบสวนคดีอาญาบางประเภท พ.ศ. 2521 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าเห็นว่าคดีนั้นไม่ได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตนให้ส่งเรื่องไปให้พนักงานสอบสวนอื่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการต่อไปภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองมีความเห็น

ข้อ 22 การดำเนินคดีกับผู้ต้องหาในหมวดนี้ให้นำบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่เกี่ยวข้องมาบังคับใช้แล้วแต่กรณีด้วย

ข้อ 23 สถานที่ทำการเปรียบเทียบคดีโดยปกติให้ใช้สำนักงานเทศบาลที่ทำการแขวงของเทศบาล สำนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วแต่กรณี เว้นแต่มีเหตุจำเป็นจะทำการเปรียบเทียบคดี ณ ที่ใดภายในเขตเทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นก็ได้ ทั้งนี้ ให้บันทึกเหตุจำเป็นไว้ในบันทึกการเปรียบเทียบคดีนั้นด้วย

สถานที่ทำการเปรียบเทียบคดีและการสอบสวนคดีของพนักงานฝ่ายปกครองโดยปกติให้ใช้ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นจะทำการเปรียบเทียบคดี ณ ที่ใดภายในเขตอำนาจก็ได้ ทั้งนี้ ให้บันทึกเหตุจำเป็นไว้ในบันทึกการเปรียบเทียบคดีนั้นด้วย

หมวด 4

การปฏิบัติต่อของกลาง

ข้อ 24 การปฏิบัติต่อของกลาง เรื่องใดที่ไม่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับฉบับนี้ให้นำความในข้อบังคับการเก็บของกลางกระทรวงมหาดไทย พุทธศักราช 2480 และที่แก้ไขเพิ่มเติมมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 25 ผู้มีหน้าที่รักษาของกลาง ได้แก่

(1) นายกเทศมนตรี หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย ในคดีละเมิดเทศบัญญัติ

(2) นายกองกิจการบริหารส่วนจังหวัด หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย ในคดีละเมิดข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(3) นายกองกิจการบริหารส่วนตำบล หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย ในคดีละเมิดข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

ให้ผู้มีหน้าที่รักษาของกลางตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่รักษาของกลางจนกว่าคดีถึงที่สุดไม่ว่าคดีนั้นจะอยู่ในอำนาจเปรียบเทียบคดีของตนหรือไม่

หมวด 5

แบบพิมพ์และค่าปรับ

ข้อ 26 การเปรียบเทียบคดีละเมิดข้อบัญญัติท้องถิ่น ให้ใช้แบบพิมพ์ที่กำหนดแนบท้ายข้อบังคับนี้

ข้อ 27 การเปรียบเทียบคดีละเมิดข้อบัญญัติท้องถิ่นที่อยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง ให้ใช้แบบพิมพ์ คบ. 1 และ คบ. 5 ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเปรียบเทียบและการสอบสวนคดีอาญาบางประเภท พ.ศ. 2521

ข้อ 28 เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับแล้ว ให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีของเทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือองค์การบริหารส่วนตำบล แล้วแต่กรณี ออกใบเสร็จรับเงิน โดยให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีและผู้รับเงินลงลายมือชื่อในใบเสร็จรับเงินนั้น

เงินค่าปรับตามวรรคหนึ่งให้เป็นรายได้ของเทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือองค์การบริหารส่วนตำบล นั้น

ข้อ 29 ในคดีละเมิดข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งเทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ส่งเรื่องไปให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองทำการเปรียบเทียบคดี

แทน เมื่อผู้ต้องหาชำระเงินค่าปรับแล้วให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองออกใบเสร็จรับเงิน โดยให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองและผู้รับเงินลงลายมือชื่อในใบเสร็จรับเงินนั้น

เงินค่าปรับตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งเป็นรายได้แผ่นดิน เว้นแต่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นรายได้ของเทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือขององค์การบริหารส่วนตำบล แล้วแต่กรณี การปฏิบัติในส่วนนี้ให้ปฏิบัติตามระเบียบการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติมของกระทรวงการคลัง

ข้อ 30 การคืนเงินค่าปรับและการถอนเงินค่าปรับ

(1) กรณีที่พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเห็นว่าผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีของเทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือองค์การบริหารส่วนตำบล ทำการเปรียบเทียบคดีโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว จัดการคืนเงินที่ปรับแล้วนั้นให้ผู้ต้องหาไป

(2) กรณีพนักงานอัยการเห็นว่า การเปรียบเทียบคดีของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองทำเรื่องขอถอนเงินค่าปรับดังกล่าวจากกระทรวงการคลังหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี และจัดการคืนเงินที่ปรับให้แก่ผู้ต้องหาไป

บทเฉพาะกาล

ข้อ 31 คดีละเมิดเทศบัญญัติ คดีละเมิดข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดและคดีละเมิดข้อบังคับสุขาภิบาลที่ยังอยู่ในระหว่างการดำเนินคดีของผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดี หรือพนักงานสอบสวนอื่นใดในวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ หรือความผิดที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีหรือพนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจสอบสวนดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับเดิม จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2547

โกสิน พลกุล

(นายโกสิน พลกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

